

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 3 (39)

Olsztyn, Wtorek 18 grudnia 1945 r.

Rok I

O postawie moralna osadnictwa

Polska przeżywa swoją wielką chwilę dziejową. Państwo nasze w wyniku II wojny światowej przesunęło się ze wschodu na zachód, ogarniając wielkie obszary prastarej ziemi polskiej, z której przed wiekami już zostaliśmy zepchnięci przez mocą największego wroga Słowian-szczyzny — najeźdźcy niemieckiego.

Po pięćsetletniej przerwie powróciliśmy na piastowski szlak dziejowy, mocno stawiając stopę nad Nysą, Odrą i Bałtykiem.

W tej wielkiej chwili dziejowej są dwa główne zadania, które naród nasz musi wypełnić pod odpowiedzialnością wobec przyszłych pokoleń. Musimy jak najszybciej odbudować produkcję rolną i przemysłową naszego zniszczonego kraju — i musimy w czasie jak najkrótszym zaludnić, zagospodarować i zrepolonizować ziemie odzyskane na zachodzie i na północy.

Wypełnić na swoim odcinku to drugie zadanie — oto nasz obowiązek w okręgu Mazurskim.

Musimy jednak pamiętać, że mamy przed sobą zadanie na miarę dziejową, zadanie, które też wymaga od nas wysiłku, dobrej woli i entuzjazmu na miarę nieprzeciętną.

Czy sprostamy temu zadaniu, czy wypełnimy nasz obowiązek wobec historii — o tym zadecyduje moralna postawa osadnictwa.

Dość już zmarnowano tu czasu, możliwości i mienia! Wykrzeszmy z siebie tyle entuzjazmu i dobrej woli, iżby znikły — jak zły koszmar — z naszego życia pionierskiego ślady nawet szabru i nieróbstwa, bierności i lekkomyślności, korupcji i frazesowiczostwa!

Zyjmy i budujmy Polskę na ziemi odzyskanej na miarę chwili dziejowej, zgodnie z sumieniem obywatelskim patrioty polskiego. Wl. M.

Nowa placówka religijna w Olsztynie

Poswiecenie kościoła garnizonowego

W ubiegłą niedzielę — Administrator Apostolski diecezji Warmińskiej Ks. Dr. Teodor Bensch dokonał w Olsztynie uroczystego poświęcenia kościoła garnizonowego pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny Królowej Korony Polskiej.

Przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych podpisali akt erekcyjny, który dla ziemi olsztyńskiej posiada historyczne znaczenie.

W wiekowych murach świątyni Pańskiej, z której ambony wbrew nauce Chrystusowej nie chciano protestować przeciw bestialstwu oszalałej pychy dotychczasowych ciemiężców ludu polskiego, w dniu tym poraz pierwszy

Konferencja w Moskwie rozpoczęła się

Moskwa, 18. 12. (Obsl. własna.) Pierwsze posiedzenie ministrów spraw zagranicznych Wielkiej Trójki rozpoczęło się w niedzielę o godzinie 14 min. 15. Jak przypuszczają, tematem rozmów była sytuacja w Persji.

Moskwa, 18. 12. (Obsl. wł.) Wczoraj w Moskwie odbyło się jeszcze

jedno posiedzenie ministrów spraw zagranicznych, na którym w przyjaznej atmosferze poruszono wiele spraw istotnych.

Przed posiedzeniem min. spraw zagr. W. Brytanii rozmawiał z ambasadorem angielskim w Persji i amerykańskim sekretarzem stanu Byrnesem. Przed dzisiejszym posiedzeniem Bevin odbędzie jeszcze specjalną rozmowę z komisarzem ludowym Mołotowem.

Czyżby przewrót w Persji?

Ruch demokratyczny wzrasta na sile

London, 18. 12. (Obsl. wł.) Na terenach północno zachodnich w Iranie (Persji) powstał ruch demokratyczny, którego celem jest autonomia Azerbejdżanu. Według doniesień z Moskwy w Persji powstał nowy rząd, na czele którego stanął Piszta Wari. Garnizon w Tabrisie poddał się demokratom.

Zbrodniarze niemieccy przed sadem

10 Niemców spowodowało śmierć 135.000 ludzi

Moskwa, 18. 12. (PAP) W Smoleńsku rozpoczął się proces przeciwko 10 oficerom i żołnierzom niemieckim z formacji SS. Wykonując rozkaz gen. Schenkendorfa zbrodniarze ci wymordowali 135 tysięcy obywateli radzieckich, zniszczyli 93 fabryki i 7300 domów w Smoleńsku, oraz 125 tysięcy domów w okręgu smoleńskim.

Oskarżony lekarz Modischa brał udział w masowym tępieniu jeńców

radzieckich i własnoręcznie zabił 23 żołnierzy radzieckich. Brał również udział w eksperymentach nad jencami, którym zastrzykiwano zarazki gangreny, mordując w ten sposób około 4 tysięcy osób. Masowo pobierana krew od dzieci radzieckich dla transzluzji rannym Niemcom, spowodowała śmierć wielu dzieci w skutek wyczerpania.

Gość zagraniczny w Krakowie

Kraków, 18. 12. (PAP.) Przybyła tu znana szwedzka literatka i zasłużona działaczka społeczna Maryka Siernstedt, wypróbowana przyjaciółka Polski, udekorowana ostatnio przez premiera ob. Osóbkę-Morawskiego złotym krzyżem zasługi.

Cudzoziemka przyjechała w towarzystwie ob. Filipowicza z prezydium Rady Ministrów, celem nawiązania kontaktu z przedstawicielami nauki, literatury i sztuki Krakowa.

Na wieczną rzecz pamiątkę Muzeum tragicznych wspomnień w Dachau

London, 18. 12. (Obsl. wł.) — W jednej z izb w Dachau, poprzednio służących do tortur, urządzono niezwykle muzeum. Stoją tam w naturalnej wielkości figury więźniów w pasiakach, z numerami na piersiach, o twarzach posiekanych i zbroczonych krwią. Oto jeden z nich z Nr. 43461 nosi na ubraniu namalowane koła czerwone i czarne. Każde koło czerwone to pamiątka po próbie uciezki,

każde czarne koło, — to pobyt w batalionie karnym. Jeden z więźniów wisł na słupie, powieszony łańcuchami za ręce, drugi leży na ławce, a kat w mundurze SS pochyła się nad nim z kijem. Figury wywołują wstrząsające wrażenie.

Wykonali je polscy rzeźbiarze: Olejniczak, Galuba, Gala, Malewski, Kotowski, wszyscy byli więźniowie Dachau.

Pierwsze wyniki akcji Pomocy Zimowej Ponad 20.000 zł. dała niedzielna kwesta

W ub. niedzielę przeprowadzono w Olsztynie kwestę uliczną na rzecz Pomocy Zimowej. Na mieście było

35 puszek. Według pobieżnych obliczeń zebrano ponad 20.000 zł. Pierwsze miejsce w zbiorce zajęła puszka Nr. 1, w której było 2.595,50 zł. — Następną zbiórka uliczna w ramach akcji Pomocy Zimowej dla najbardziej potrzebujących w Okr. Mazurskim będzie przeprowadzona w przyszłą niedzielę t. j. 23 b. m.

Parlamentarzyści angielscy przybędą do Polski

Warszawa, 18. 12. (PAP.) Polskę odwiedzi w drugim tygodniu stycznia niewielka grupa parlamentarzystów angielskich.

Poza kwestą uliczną będą rozdawane nalepki na okna w cenie 50 i 100 zł, (B)

Prawo i wymiar sprawiedliwości dobrem całego narodu

W nowej demokratycznej Polsce, znaczenie prawa jest zasadnicze i rozstrzygające. Prawo bowiem jest obecnie nie tylko narzędziem ochrony danej władzy i danego ustroju, jak to się dzieje w każdym państwie, ale nadto staje się wykładnikiem wyzwolenia społecznego szerokich mas narodu, orężem w walce o pełną realizację tego wyzwolenia w stosunku do ogółu i w stosunku do jednostki.

Właśnie w prawie, w nowym, demokratycznym prawie Polski odrodzonej tkwi gwarancja i rękojmią zarówno gospodarczej przebudowy naszego ustroju, jak i psychicznego odrodzenia człowieka. Tę prawdę, niedość jeszcze rozpowszechnioną i uznaną, uświadomić sobie musi co rychlej każdy, komu droga jest sprawa Polski potężnej, praworządnej i prawdziwie demokratycznej.

Realizacji prawa służy wymiar sprawiedliwości, który wykonywany jest przez sądy w zakresie prawa cywilnego, oraz przez sądy i prokuraturę — w zakresie prawa karnego. I znów to samo, co o prawie, trzeba

powiedzieć o sędzie i prokuraturze. Znaczenie tych dwóch organów władzy państwowej wybiega daleko poza przeciętne, powszechnie w tej dziedzinie wyobrażenia. Gdy inne resorty i agendy stanowią jedynie formalny niejako przejaw działalności państwa, sąd i prokuratura zawierają w sobie najistotniejszą treść organizacji państwowej. Boć przecie przede wszystkim prawo i jego realizacja, wykonywana przez sądy i prokuraturę, charakteryzują jego oblicze i istotę, jak również oblicze i istotę jego obywateli.

Tak pojęta rola wymiaru sprawiedliwości stawia go w dziedzinie czołowych organów państwa i jednocześnie nakłada nań olbrzymie obowiązki i nie mniejszą odpowiedzialność. Wykonać te obowiązki i sprostać odpowiedzialności będzie mógł sąd i prokuratura tylko w najściślejszej współpracy z całym społeczeństwem. Współpraca zaś wymaga zbliżenia i wzajemnego poznania. Wymiar sprawiedliwości dąży do poznania społeczeństwa, jego struktury w całości i w lokalnych odrębnościach, jego trosk

i bolączek stałych i związanych z sytuacją przejściową. Również społeczeństwo winno znać bliżej wymiar sprawiedliwości, jego pracę codzienną, ustrój organizacji i podziału kompetencji, a przede wszystkim winno poznać prawo, które wymiar sprawiedliwości realizuje, którego broni, przywraca i odtwarza w razie pogwałcenia.

Wyrazem nawiązującej się współpracy poprzez wzajemne zbliżenie i poznanie jest powstały niedawno Departament Propagandy i Popularyzacji Prawa w Min. Sprawiedliwości, którego zadaniem jest szerzenie i pogłębianie w społeczeństwie świadomości prawnej wogóle, a znajomości podstawowych przepisów prawnych w szczególności.

Departament działa w terenie przy pomocy referatów prasowych przy Prezesach Sądów Apelacyjnych, które to referaty na obszarze okręgów apelacyjnych, są łącznikiem między sądem i prokuraturą a społeczeństwem. Referat taki istnieje również w Olsztynie przy miejscowym Sądzie Apelac.

Prawo przestaje być odtąd dla społeczeństwa tajemniczym, lęk i niechęć budzącym »Tabu«, zastrzeżonym dla wtajemniczonych »kapłanów«. — Schodzi ono między masy i staje się — jak wiele innych nieosiągalnych dotychczas wartości — dobrem ogólnonarodowym, własnością wszystkich, których chroni i którym służy. J. S.

Sady dorazne rozpoczęły wczoraj działalność

Minister Sprawiedliwości ob. Henryk Świątkowski podaje do wiadomości najważniejsze postanowienia dekretu z dn. 16 listopada 1945 r. (Dz. U. R. P. nr. 53, poz. 301), który wszedł w życie z dniem 17 grudnia 1945 r.

Sadom Doraznym

na mocy art. 1 powyższego dekretu podlegają:

- 1) zabójstwo (art. 225 Kodeksu Karnego);
- 2) branie łapówek przez urzędnika (art. 290 K. K.);
- 3) rozbój (art. 259 K. K.) i kradzież przy użyciu gwałtu (art. 258 K. K.);
- 4) kradzież zwykła (par. 1 art. 257 K. K.) lub przywłaszczenie (par. 1 i 2 art. 262 K. K.), w razie dokonania ich bądź na szkodę Państwa, samorządu, instytucji publicznej, przedsiębiorstwa państwowego, samorządowego albo znajdującego się pod zarządem państwowym lub samorządowym oraz organizacji społecznej o znaczeniu ogólnym, jako to Polski Czerwony Krzyż, Związek Samopomocy Chłopskiej i t. d. — kradzież w stosunku do mienia, przewożonego kolejami, samochodami i innymi publicznymi środkami transportu, a także znajdującymi się w magazynach kolejowych lub portowych,
- 5) kradzież przy zaopatrzeniu się w broń;
- 6) kradzież lub przywłaszczenie pod pozorem czynności urzędowej;
- 7) umyślne nadużycia władzy lub

Państwowa Rada Weterynaryjna

W Warszawie odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Weterynaryjnej pod przewodnictwem wiceministra Rolnictwa i Reform Rolnych ob. Bienka.

Obrady dotyczyły zarządzeń organizacyjnych w zakresie państwowej służby weterynaryjnej. (P.A.P.)

niedopełnienie obowiązku służbowego przez urzędnika (par. 1 art. 286 K. K.);

8) sprowadzenie niebezpieczeństwa pożaru, zalewu, zwałenia się budowli, katastrofy w komunikacji (par. 1 art. 215 K. K.);

9) sprowadzenie niebezpieczeństwa powszechnego przez użycie materiałów wybuchowych lub łatwopalnych (par. 1 art. 216 K. K.);

10) uszkodzenie urządzeń użyteczności publicznej jako to wodociągów, elektrowni, gazowni, urządzeń fabrycznych, kopalnianych (par. 1 art. 217 K. K.);

11) szabrownictwo t. j. przywłaszczenie lub zabór cudzych rzeczy, pozbawionych opieki wskutek wojny lub innych nadzwyczajnych zdarzeń (ust. 1 art. 29 dekr. z dn. 6. 11. 45, o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa);

12) akty gwałtu w stosunku do osób lub grup ludności z powodu ich przynależności narodowościowej, rasowej lub wyznaniowej, brania udziału w zbiegowisku, dopuszczającym się takich czynów oraz zwałowania się w celu ich popełnienia (art. 22 i 23 dekr. z dn. 6. 11. 45 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa).

Sąd Dorazny

w składzie jednego sędziego i dwóch ławników, wybieranych przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej (art. 3 dekr.) wymierza następujące kary:

Karę śmierci albo dożywotniego więzienia lub więzienia.

W każdej sprawie o przestępstwo, podlegające postępowaniu doraźnemu, Prokurator zarządza niezwłocznie aresztowanie oskarżonego (art. 9 dekr.).

Po rozprawie Sąd Dorazny niezwłocznie ogłasza wyrok, który staje się od razu prawomocny i nie ulega zaskarżeniu (art. 17 dekr.).

Minister Sprawiedliwości

(—) Henryk Świątkowski

Piotkarzom ku uwadze

Na ostatnim posiedzeniu Woj. Komitetu Przesiedlenczego oficjalnie zostały zdementowane pogłoski, rozsywane na terenie okręgu Mazurskiego, o rzekomych przesunięciach w linii granicznej i w związku z tym o przejęciu przez władze radzieckie części powiatów wschodnich.

Ponieważ obowiązujący układ graniczny polsko-radziecki znany jest powszechnie — przeto rozpowszechnianie tych bezsensownych pogłosek może mieć na celu jedynie szerzenie zamętu.

Uroczystość na uniwersytecie warszawskim

W dniu 16 b. m. odbyła się w Warszawie uroczysta inauguracja roku akademickiego na uniwersytecie warszawskim. (P.A.P.)

Walny zjazd „Wici”

W dniu 16 b. m. rozpoczął się w Warszawie walny zjazd delegatów Zw. Młodzieży Wiejskiej R.P. „Wici”.

UNRRA dostarcza

preparaty weterynaryjne

Min. Rolnictwa i Reform Rolnych otrzymało w ramach dostaw UNRRA 13 tysięcy skrzyń środków weterynaryjnych, które zmagazynowano w Gdyni i w Warszawie. (P.A.P.)

70-lecie pracy scenicznej Ludwika Solskiego

W Krakowie zawiązał się specjalny komitet uczczenia 70-lecia pracy scenicznej Ludwika Solskiego, nestora aktorstwa polskiego.

Ten rzadki — nie tylko w dziejach teatru polskiego — jubileusz odbędzie się 11 stycznia przyszłego roku. Tego dnia Solski wystąpi w „Grubych Rybach” Bałuckiego.

Komitet jubileuszowy przygotowuje również specjalne wydawnictwo w

postaci książki pamiątkowej, która będzie ilustrowała zasięg i ogrom pracy aktorskiej, reżyserskiej i dyrektorskiej sędziwego jubilata. (PAP)

Fabryka Gilz „SOKOL”

W. Kwaśniewski i F. Pacholeczyk
obnie Łódź, Gdanska 111, tel. 110-14

Wznowila produkcje

Przegląd prasy

Nowe drogi prasy

Na czoło zainteresowania prasy społecznej wysunęły się zagadnienia społecznej służby prasy i dziennikarstwa w Polsce w związku z obradującym pierwszym po wojnie ogólnopolskim zjazdem dziennikarzy.

„Głos Ludu” w artykule wstępnym pisze:

Gazeta w nowej Polsce nie może być czymś samym dla siebie, musi żyć otaczającą nas rzeczywistością i walczyć wraz z narodem o wypełnienie zadań, które przed nim stoją. Musi mobilizować naród do tej walki i przez rzeczową krytykę, przez wyszukiwanie błędów a jednocześnie wskazywanie dróg naprawy, pomagać społeczeństwu w rozwiązywaniu różnych problemów, w przezwyciężaniu trudności.

Wywiązanie się poszczególnych organów prasowych z tego podstawowego obowiązku, jaki ciąży na prasie polskiej będzie najlepszym sprawdzianem, na ile służy one sprawie Polski i sprawie demokracji.

Taka też była — jak sądzimy — za-

sadnicza myśl, którą rozwinął w swym pięknym przemówieniu min. Matuszewski na sali obrad „jazdu dziennikarzy polskich.

A oto wyjątek z artykułu dziennika „Kurier Codzienny”:

W zakresie wydawnictw codziennych zerwanie z prywatną własnością okazuje się celowe i pożyteczne, zarówno dla społeczeństwa, jak i dla dziennikarzy. Ustał wyzysk pracy dziennikarskiej, a dziennikarz zdąży do zajęcia właściwego stanowiska w życiu społecznym, stanowiska twórczego i pełnego odpowiedzialności.

Nowa rzeczywistość w prasie winna znaleźć ugruntowanie w nowym ustawodawstwie prasowym, opracowanym w duchu demokratycznym, ustawodawstwie, które powinno się przyczynić do rozwoju prasy, spotęgowania jej wpływu, ustalenia pozycji dziennikarza.

Niewątpliwie te zagadnienia przede wszystkim znajdą odbicie w obradach Sejmu Dziennikarskiego.

D Z I E Ń
OLSZTYNA

Akademia Administracyjna-pierwsza wyższa uczelnia w Olsztynie

Brak wykładowców — trudności lokalowe — zapal młodzieży

1 zł. za pudełko zapalek

Od dn. 1 b. m. zapalniczki, które dotychczas wydawane były po cenie urzędowej jedynie na kartki i w znikomych ilościach, sprzedawane są w spółdzielniach i sklepach rozdzielczych artykułów reglamentowanych bez ograniczeń. Detaliczna cena wynosi 1 zł. za pudełko.

Hurtową rozprzedażą zapalek zajmuje się Zw. Gospodarczy Spółdzielni R. P. „Społem“.

Materiały włókiennicze dla Olsztyna

W Olsztynie spodziewany jest transport materiałów włókienniczych, który ma nadejść z Gdańska. Ma przybyć około 3.000 m. wełny i 15.000 m. flaneli. Towary te pochodzą z dostaw UNRRA. (B)

Maka pszenna dla „Mazura“

W tym tygodniu spodziewany jest transport pewnej ilości maki pszennej, przeznaczonej dla spółdzielni „Mazur“. Oby znalazła się w sprzedaży jeszcze przed świętami. (B)

Dzis wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

O godz. 18.30 widowisko p. t. „Odcyda do żołnierza polskiego“

Kino „Polonia“

Historyczny film produkcji radzieckiej p. t. „Kutuzow“. Nad program Tygodnik Wytwórni W. P. Początek o godz. 17-ej i 19-ej.

Ułatwić orientację w mieście

Oznaczyć nazwami ulice — wystawić tablice orientacyjne

Najbardziej bodaj charakterystyczną cechą Olsztyna jest to, że jego mieszkańcy nie orientują się we własnym mieście.

Oliarą tego stanu rzeczy padają przede wszystkim przyjezdni, którzy bezradnie błądzą całymi godzinami, znikąd nie znajdując użytecznej informacji.

Zresztą i stali mieszkańcy, kiedy wypadnie im szukać jakiegoś urzędu czy instytucji, lub kiedy znajdują się

w mniej znanej sobie dzielnicy — gubią się, tracą czas, klną sobie i innych.

Są dwie przyczyny tego stanu rzeczy: zupełnie niedostateczna ilość wywieszek z nazwami ulic, których znakomita większość wogóle ich nie posiada, oraz brak planów miasta, dostępnych dla szerokiej publiczności.

Obie bolączki muszą być usunięte i to jak najprędzej: ulice muszą być oznaczone nazwami chociażby na prowizorycznych tablicach, ogólna zaś orientację ludności znakomicie pogłębiłoby wystawienie w 2 lub 3 punktach miasta dużych tablic z wymalowanym schematem planu Olsztyna.

Przy dobrej woli Zarządu Miejskiego Olsztyn przestanie być miastem nieznanym — dla olsztyńiaków. (w)

Brak rzemieślników hamuje tempo odbudowy

Powiaty Braniewo, Bartoszyce i Szczytno otrzymały pewne sumy pieniężne na odbudowę uszkodzonych względnie zdewastowanych a nadających się do remontu budynków mieszkalnych. Związane z tym prace postępują jednak bardzo powoli z powodu braku sił fachowych, rzemieślników budowlanych i szklarzy.

Czas nagli. Należy zapewnić mie-

stoi na wykładach, co uniemożliwia robienie notatek, które stanowią przecież podstawę nauki.

Wierzmy, że Komitet Organizacyjny Akademii i Zarząd Miejski, który objął protektorat nad uczelnią, podejmą szybkie starania, aby wyprowadzić Akademię z prowizorycz-

nych, [zupełnie niewystarczających warunków, zapewniając profesorom i studiującej młodzieży odpowiednie warunki do pracy.

Tego domaga się dobro nauki polskiej, potrzeby okręgu i elementarne prawo młodzieży do korzystania z doświadczeń wyższych studiów. (bies.)

Pierwszy w okręgu Mazurskim

Składanie świadectw rzeczowych —

probierzem wyrobienia obywatelskiego

Ob. Bernard Kleparski, Warmiak, zamieszkały w Rochlaku, gm. Pawłowo, pow. Reszelski, złożył, jako pierwszy w okręgu Mazurskim, świadectwa rzeczowe w pełnych 100 procentach.

Ob. Kleparski posiada gospodarstwo 15-hektarowe i 6 osób na

utrzymaniu. Czynem swoim ob. Kleparski udowodnił swoją wysoką klasę uświadomienia obywatelskiego. Otrzyma też od Starosty powiatowego specjalny dyplom, jako dowód uznania ze strony Państwa.

Czyn patriotyczny dzielnego Warmiaka powinien być przykładem dla wszystkich rolników w naszym okręgu.

Czy będziemy mieli ryby na święta
Smutne wyniki sporów kompetencyjnych

Okręg Mazurski — to kraj tysiąca jezior. Powierzchnia ich wynosi około 100.000 ha. Jeżeli gdziekolwiek, to właśnie tutaj na pojezierzu Mazurskim ludność powinna być dostatecznie zaopatrzona w ryby. A jest to artykuł równie odżywczy, jak mięso, co wobec dzisiejszych braków w aprowizacji okręgu powinno stanowić bodziec przy organizowaniu racjonalnej eksploatacji jezior.

Sąsiednie województwa, które nie mają takich możliwości w produkcji ryby, słusznie ubiegają się o nią z okręgu Mazurskiego. Tymczasem sytuacja przedstawia się dotychczas tak, że nawet ludności Okręgu ryba nie jest przydzielana w dostatecznych ilościach.

Składa się na to niewątpliwie wiele przyczyn. Najważniejszą z nich jest brak rybaków i odpowiedniego sprzętu. Wyrazem tego była podjęta ostatnio przez Woj. Wydz. Rybacki akcja werbowania rybaków z centrum kraju.

Mienie polskie musi powrócić z Niemiec

Współpraca repatriantów z władzami przyspieszy akcję

Wojna światowa, a szczególnie okupacja hitlerowska przyniosła nam spustoszenia, niszcząc miasta i wsie. Okupant wywiózł z kraju olbrzymi dorobek wielowiekowej naszej pracy i kultury. Szkody, powstałe stąd dla nas, są niepowetowane.

Obowiązkiem przeto całego społeczeństwa, a zwłaszcza osób, powracających z Niemiec, oraz innych krajów europejskich, jest dopomóc Rządowi Jedności Narodowej przy rewindykacji polskiego mienia. Wszyscy powinni w tej doniosłej akcji współdziałać z władzami.

Wszyscy powracający do kraju repatrianci powinni składać doniesienia w najbliższym starostwie powiatowym, względnie w Zarządzie Miejskim m. Olsztyna (referat szkód wojennych), o wszelkim zauważonym w czasie swych wędrówek za granicą mieniu polskim: o urządzeniach fabrycznych, surowcach, fabrykacjach, przedmiotach sztuki, archiwach, bibliotekach oraz wszelkiego rodzaju zbiorach, pomnikach i t. p.

Współpraca taka przyspieszy odbudowę zniszczonego barbarzyństwem hitlerowskim kraju, dopomoże dzwignąć się do życia przemyślowi, ocali wiele cennych wartości kultury narodowej.

Co na to Zarząd Miejski?

W Modlinie, tuż przy wjeździe na most kołowy, dotychczas widnieją drogowskaz z napisem o przedziwnej pisowni: «Allensztein».

W dziesięć miesięcy od wypędzenia Niemców z odwiecznej polskiej Olsztyna, w siedem miesięcy od ostatecznej klęski zaborców i okupantów niemieckich — napis ten przekracza już granicę niechlujstwa czy ignorancji, nabierając raczej cech złośliwego sabotażu.

Tą sprawą powinny się zająć miejscowe czynniki w Modlinie. Natomiast Zarząd Miejski m. Olsztyna winien co rychlej spowodować usunięcie napisu, który stanowi obrazę dla polskiego Olsztyna. (w. m.)

Rozpowszechniajcie
Wiadomości Mazurskie

Sport i wychowanie fizyczne

I O. S. A. mistrzem piłkarskim okręgu

Kluby i związki sportowe, przystępując do pracy organizacyjnej spotkały się z życzliwością i poparciem władz i różnych instytucji, to też już w pierwszym sezonie sportowym, kiedy życie okręgu było w początkowym stadium organizacji, sport na Mazurach i Warmii osiągnął znaczne wyniki pracy, na podstawie, których można się spodziewać że w krótko wywalczy sobie poczesne miejsce w sporcie ogólnopolskim.

Jedną z najczynniejszych gałęzi sportu w okręgu jest piłkarstwo. Mistrzostwa piłkarskie okręgu wykazały, że sport ten na naszym terenie dysponuje dobrym materiałem i, przy rzetelnej pracy nad sobą, w przyszłym sezonie może być poważnym konkurentem na boiskach Polski.

Do Mistrzostw zgłoszono kluby: K.K.S. — Olsztyn, W.K.S. 11 p. p. — Olsztyn, W.K.S. 1. O.S.A. — Olsztyn, Z.W.M. — Olsztyn, K.S. Społem — Olsztyn, W.K.S. 49 p. p. — Licbark, P.K.S. — Morąg i Z.Z.K. — Ostróda.

W.K.S. 49 p. p. w pierwszym meczu mistrzowskim spotkał się z K.S. — Społem. „Społowcy“ pokonali zespół wojskowych w stosunku 7:3, był to jedyny mecz Licbarka, który następnie z nieuzasadnionych przyczyn wycofał drużynę z mistrzostw.

Rewelacją było zgłoszenie do mistrzostw Pierwszej Oficerskiej Szkoły Artylerii, vice-mistrza Szkół Oficerskich Wojska Polskiego. Drużyna ta przygotowana technicznie i kondycyjnie przez swoich trenerów, zdobyła tytuł Mistrza Okręgu Mazurskiego w decydującym meczu pokonyjąc „Społowców“ 2:0.

Kandydat do tytułu mistrza K.K.S. — Olsztyn, załamał się przy końcu rozgrywek przegrywając z 1. O.S.A. 7:0 i z K.S. Społem 5:0. Na trzecim miejscu uplasowała się drużyna Z.Z.K. — Ostróda, drużyna dobra, jednak niepanująca nad swoimi nerwami. Na-

leży się jednak spodziewać, że incydent jaki się wydarzył, więcej się nie powtórzy.

Większość meczy rozegrano na Stadionie Miejskim w Olsztynie.

Ostateczny wynik mistrzostw przedstawia się następująco:

	Punktów	Stos. bramek
O. S. A.	12: 1	O. S. A. 24: 4
Społem	11: 2	Społem 16: 6
K. K. S.	3: 4	K. K. S. 14: 14
Z. Z. K.	8: 5	Z. Z. K. 24: 6
P. K. S.	5: 8	P. K. S. 6: 12
Z. W. M.	12: 0	Z. W. M. 0: 18
W. K. S.	3: 10	W. K. S. 6: 23

Czytelnicy pisza...

Warmia czy Mazury

Czytelnik nasz, ob. Alojzy Sliwa, Warmiak, działacz plebiscytowy, który przed zemstą niemiecką musiał uchodzić z Olsztyna do Polski, nadesłał nam wierszyk satyryczny, niepozbawiony pewnej dozy słusznosci. Z tego też względu drukujemy go mimo prostej, niewymyślnej formy.

Gdy powróciłem na Warmię, dziwnie mnie spotkał — jako żyć: na Warmię przyjechałem, a Mazury tu zastałem.

Patrzę — przecież Lina płynie, jak dawniej w polskim Olsztynie. I zamek krzyżacki sławny stoł teraz, jak stał dawniej. Czerwona, wysoka brama stoi również taka sama. Choć ruin wszędzie bez miary — jednak jest to Olsztyn stary.

Lecz gdzie wzrok mój rzucę — wszędzie, czy w gazecie, czy w urzędzie wszystko głosi — nawet mury, że tu teraz są Mazury. I w starostwie, także w „Purze“ mówią tylko o Mazurze. W ogłoszeniach, na afiszu tylko o Mazurach piszą. Nawet ten nasz okręg cały — czy to dla Mazurów chwaliły, lub też z powodu innego dostał nazwę Mazurskiego.

Tytuł mistrza piłkarskiego zdobyła Pierwsza Oficerska Szkoła Artylerii, tytuł vice-mistrza zdobył Klub Sportowy Społem.

Obecnie wszystkie wymienione kluby przygotowują się do zaprawy zimowej.

Olsztyn dysponuje 3 halami sportowymi klubów 1. O. S. A., K. K. S. i K. S. Społem, na których będą się odbywały treningi i rozgrywki siatki, kosza, ping-ponga, boks oraz zaprawa hokejowa do czasu wyjścia na lodowiska. (T.A.)

Nie było nic do powiedzenia?

Zapowiadany na niedzielę wiec, organizowany przez tymczasowy zarząd wojewódzki P. S. L., nie odbył się.

Publiczność czekała kilka godzin na przyjazd z Warszawy ministrów, członków P. S. L., wreszcie rozeszła się niezadowolona.

Ministrowie nie przyjechali prawdopodobnie z powodu jakichś trudności komunikacyjnych, nie mniej jednak publiczność chciała przynajmniej wiedzieć, poci ją zaproszono, a wyglądało tak, jak gdyby tymczasowy zarząd wojewódzki P. S. L. nie miał nic do powiedzenia.

A o Warmii — prawie cicho. Myślę sobie — co za licho — przecież nie śnie, lecz na jawie przypatruję się tej sprawie. Nie pokierem, co się stało, co też kimś pokierowało — zmienić Warmię na Mazury, Przecież Warmiak katolikiem, a Mazur ewangelikiem — to tak jakby Warszawiaka zmieniono na Poznaniaka.

Gdy następnie z różnych względów musiał śpieszyć do urzędów, zawsze, wszędzie, w każdym biurze też mi mówiono — Mazurze.

Na to doszczętnie zgłupiałem, że dziś Mazurem zostałem, kiedy całe moje życie, nawet w sławnym plebiscycie, jako Warmiak-Polak żyłem, gdyż takim się urodziłem,

A więc wołam gromkim głosem: skonczie wreszcie z tym bigosem, zwijcie nas Warmiakami, gdyż my nie są Mazurami. Trza dać każdemu, co swoje. Pragnę, by te słowa moje tam, gdzie trzeba, szybko doszły — pomysłny wynik przyniosły.

Opuszczone obiekty

Remiza tramwajowa pod „opieką“ szabrowników

Przy końcu Al. Wojska Polskiego znajduje się remiza tramwajowa, w której stoi kilka wozów. Otwarta remiza pozostaje bez żadnej opieki, pozabawiona jest nawet symbolicznego napisu, że budynek znajduje się pod zarządem miejskim.

Do niedawna wozy tramwajowe posiadały jeszcze ławki. Dziś wszystkie części drewniane są już wylamane i zabrane na opał. Niehawem szabrownicy zaczną zapewne rozkrę-

cać resztki motorów i części metalowych.

Należałoby jak najprędzej zaopiekować się opuszczoną remizą i resztkami sprzętu tramwajowego, który przy uruchamianiu komunikacji miejskiej — a kiedyś będzie to musiało nastąpić — nabierze szczególnej wartości. (Z)

Plaga gryzoniów

zagraza tegorocznym zbiorom

Po ukończeniu akcji żniwnej zebrane zboże przeważnie ustawiano w stertę. Obecnie donoszą z terenu powiatów, że prawdziwym niebezpieczeństwem które zagraża zbożu w stertach, jest plaga myszy i szczurów. Gryzonie te, niezwykle szybko rozmnażają się, żywią się zbożem i powodują ogromne straty, którym obliczane są na 20 proc. całości zebranego ziarna.

W tych warunkach konieczne jest szybkie przeciwdziałanie (np. masowe zakładanie trutek).

Byłoby również wskazane wzmocnić akcję młocki, która w wielu powiatkach jest już rozpoczęta. (B)

Odpowiedz Redakcji

Pracownik wodociagow. Nie mylił się Pan, że w reportażu o wodociągach, zamieszczonym w Nr. 1 naszego pisma, wkładła się omyłka drukarska. Istotnie w przedostatnim ustępie wypadł wiersz, co zmieniło sens Wiersz ten brzmi: „W tym momencie robotnik zakomunikował inżynierowi, że właśnie ustal dopływ prądu“.

A. K.—ski. Uwagi krytyczne zupełnie nie. Zresztą bynajmniej nie były dla nas rewelacją“ bowiem powodem omawianych usterek są przyczyny techniczne, których narazie jeszcze usunąć nie możemy. Liczymy na równie wnikliwą i rzeczową krytykę i w przyszłości. Za słowa uznania i zachęty — dziękujemy.

M. Piotrowska. Za serdeczne życzenia dziękujemy. Myśl Pani, słuszną i na czasie podejmujemy. Prosimy o dalszy kontakt z nami.

OGLOSZENIA DROBNE

ZAPOWIEDZ. Ogłasza się, że Kwiatkowski Stanisław, syn Józefa i Julianny z Puslisów, kawaler, urodz. 2.III.1921 w Dukaszach, zamieszkały w Licbarku, ul. Poniatowskiego 39, ma zamiar zawrzeć związek małżeński z Dodą Józefą, córką Wacława i Franciszki z Kosobuckich, panną, urodzoną 30. III. 1918 w Leningradzie, zamieszkałą w Licbarku, ul. Poniatowskiego 39.

O przeszkodach ku zawarciu małżeństwa należy zawiadomić Urząd Stanu Cywilnego w Licbarku.

SZPILKI fryzjerki, wsuwki do włosów stalowe, druty do robót włóczkowych, żabki do podwiązek i t. p. po cenach fabrycznych poleca wytwórnia Gurtat i Wiśniowiecki, Łódź, Środ-miejska 37, tel. 206-48. (pap)

PRZETARG. Dyrekcja Lasów Państwowych Okręgu Mazurskiego w Olsztynie wydzierżawi w drodze przetargu pisemnego prawo rybołówstwa i użytkowania trzciny na jeziorach śródlęśnych tut. Okręgu.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem: Przetarg na jezioro . . . (nazwa), składać należy w Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie, Aleja Wojska Polskiego 13, każdego 10 i 20 dnia miesiąca do godz. 12. ej, po czym nastąpi ich otwarcie o godz. 12.30 w obecności ewentualnie przybyłych oferentów.

Dokładnych informacji udziela Biuro Ub. G. w Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie.

Złoz należną ofiarę na Pomoc Zimowa

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. sw. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski. Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem“ w Olsztynie.

CENY OGŁOSZEN: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe — przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w teście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA. 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. (Prenumeratory otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu). Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi.